

రాజీవ్ విద్యామిషన్ (ఎస్.ఎస్.ఎ), ఆంధ్రప్రదేశ్, హైదరాబాద్ మానిటరింగ్

ఏ కార్యక్రమమైనా ప్రభావవంతంగా అమలు జరిపి, ఆశించిన ఫలితాలను సాధించాలంటే నిరంతరం వివిధ స్థాయిలలో మానిటరింగ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంటుంది.

గుణాత్మక విద్యా సాధనకు ఉపాధ్యాయులకు సహకరిస్తూ, వారిని ప్రోత్సహించేదే మానిటరింగ్ వ్యవస్థ.

అభ్యసనాభివృద్ధి కార్యక్రమం అమలుతీరును పటిష్టపరచుటకు, విద్యార్థులలో ఆశించిన సామర్థ్యాలను పెంపొందించుటకు, పాఠశాల మొదలు రాష్ట్ర స్థాయి వరకు వివిధ స్థాయిలలో మానిటరింగ్ నిర్వహించవలసిన అవసరం ఉంది.

అ) పాఠశాల స్థాయి

పాఠశాలలో ప్రతి రోజూ పర్యవేక్షణ చేసే అవకాశం కేవలం ప్రధానోపాధ్యాయునికి మాత్రమే ఉంటుంది.

- పాఠశాల పనితీరు పట్ల ప్రధానోపాధ్యాయులు ప్రధాన బాధ్యత వహించాలి.
- ప్రధానోపాధ్యాయులు ప్రతి రోజూ కనీసం ఒక తరగతిలో ఒక విషయమునకు సంబంధించి బోధనాభ్యసనా ప్రక్రియను పరిశీలించాలి. అవసరమైన సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వాలి.
- ప్రతి రోజూ ఉపాధ్యాయులు రాసిన పాఠ్యపథకం లేదా టీచర్ డైరీని చూసి, సంతకం చేసి, తగు సూచనలు ఇవ్వాలి.
- ఉపాధ్యాయులకు కేటాయించిన తరగతి / సబ్జెక్టుకు వారు పూర్తి బాధ్యత వహించేటట్లు, నిర్దేశించిన విద్యాప్రమాణాలు సాధించడానికి తగిన ప్రణాళికను రూపొందించుకునేట్లు చూడాలి.
- పిల్లల విద్యాప్రమాణాల స్థాయి / ప్రగతిని పరీక్షించి రిజిష్టరులో ప్రగతిని నమోదు చేయించాలి.
- ఉపాధ్యాయుల పనితీరును పరిశీలించి ఉపాధ్యాయ పనితీరు సూచికలను ప్రొఫార్మాలో నమోదు చేయాలి.
- పై స్థాయి నుంచి వచ్చిన మార్గదర్శకాలను, ప్రధానోపాధ్యాయుల సమావేశంలో చర్చించిన అంశాలను ఉపాధ్యాయులకు తెలియజేసి అమలుపర్చాలి.
- ప్రతి నెలలో మొదటి మరియు మూడవ శనివారం ఉపాధ్యాయుల సమావేశం నిర్వహించి పిల్లల ప్రగతిని సమీక్షించాలి. ఉపాధ్యాయులకు లక్ష్యాలు (టార్గెట్) నిర్దేశించాలి. సమావేశ వివరాలను మినిట్స్ రిజిష్టరులో నమోదు చేయాలి.
- నిర్దేశించిన పాఠశాల కార్యక్రమాలు మరియు వినూత్న కార్యక్రమాలు అమలు జరుగుతున్న తీరు ఉపాధ్యాయ సమీక్ష సమావేశంలో చర్చించాలి.

- బోధనాభ్యసనకు అవసరమైన సామగ్రిని ఉపాధ్యాయులచే తయారు చేయించాలి. వాటిని సరిగా వినియోగించేటట్లు చూడాలి.
- పిల్లలు గైర్జాబరు కాకుండా చూడాలి. గైర్జాబరు అయిన పిల్లల ఇండ్లను సందర్శించి హాజరగునట్లు తరగతి ఉపాధ్యాయులు బాధ్యత వహించాలి.
- పాఠశాల గ్రేడింగ్ లో పొందుపరిచిన అంశాలను సమర్థవంతంగా అమలు జరిగేటట్లు చూడాలి.
- ప్రతి రోజు పాఠశాల ప్రార్థనకు విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు లేదా గ్రామ పెద్దలను ఎవరో ఒకరిని హాజరు అయ్యేటట్లు చేయాలి. వీలైతే వారిచే పిల్లలకు సందేశం ఇప్పించాలి.
- ప్రతి పాఠశాలలో తల్లిదండ్రులు లేదా గ్రామ ప్రజలు పాఠశాలకు సంబంధించిన సలహాలను తీసుకునే విధంగా “సలహాలను పెట్టే” (Suggestion Box) ను పెట్టించి, ఆ పెట్టెను ఎస్.యం.సి సమావేశాలలోనే తెరిపించి, అందులో పేర్కొన్న సమస్యలను పరిష్కరించే ప్రయత్నం చేయాలి. అదే విధంగా వారి చేసిన సూచనలు అమలు పరిచే ప్రయత్నం చేయాలి.

స్కూల్ కాంప్లెక్స్ స్థాయి

- పాఠశాల సముదాయ చైర్మన్ పాఠశాల సముదాయం అనుబంధ పాఠశాలల పనితీరును పర్యవేక్షించాలి.
- స్కూల్ కాంప్లెక్స్ చైర్మన్, సి.ఆర్.పి తమ అనుబంధ పాఠశాలలను నెలలో కనీసం ఒకసారైనా సందర్శించాలి.
- గత మాస ప్రగతిని, ప్రస్తుత మాస ప్రగతితో పోల్చి నికర ప్రగతిని నమోదు చేయాలి.
- ప్రధానోపాధ్యాయుల, ఉపాధ్యాయుల పనితీరును పరిశీలించి, సూచికలు నింపాలి.
- గత మాసంలో చేసిన సూచనలు, ప్రస్తుతం అమలు చేస్తున్నారా? లేదా? పరిశీలించాలి.
- స్కూల్ అసెంబ్లీ సమయానికి పాఠశాలల్లోని ఉపాధ్యాయులు, పిల్లల హాజరును సెల్ ఫోన్ ద్వారా ప్రధానోపాధ్యాయులతో మాట్లాడి నిర్ధారణ చేసుకోవాలి.
- స్కూల్ కాంప్లెక్స్ హెడ్ మాస్టర్, సి.ఆర్.పిలు ఒక్కో పాఠశాలను దత్తత తీసుకొని, ఆ పాఠశాల పనితీరును మెరుగుపరుచుటకు ప్రత్యేక దృష్టి సారించాలి.
- పాఠశాల గ్రేడింగ్ ను నిర్ధారించాలి. నమోదు చేయాలి.
- సాధ్యమైనంత వరకు స్కూల్ అసెంబ్లీ సమయానికే పాఠశాల సందర్శన చేయాలి.
- పర్యవేక్షణలో ఉపాధ్యాయులకు అవసరమైన సూచనలు, సలహాలు అందించి ఎ.జి.ఆర్ లో తప్పక నమోదు చేయాలి.
- తమ పర్యవేక్షణలో గుర్తించిన బలాలు - బలహీనతలు పాఠశాల సముదాయ సమావేశంలో సమీక్షించాలి.
- పాఠశాల సముదాయ సమావేశంలో పిల్లల అభ్యసనాభివృద్ధి కార్యక్రమం (LEP) అమలుతీరును / ప్రగతిని నమోదు చేయడం సమీక్షించడం చేయాలి.

- పిల్లల ప్రగతిని సాధించుటకు పాఠశాల వారీగా లక్ష్యాలు (టార్గెట్స్) నిర్దేశించాలి.
- ప్రతి ఉపాధ్యాయునిచే తాము బోధించే విషయాలలో బోధనా వ్యూహాలు, మూల్యాంకన విధానాలు రూపకల్పన చేయునట్లు అమలు చేయునట్లు చూడాలి.
- పుస్తక సమీక్షకు సంబంధించిన మరియు పాఠశాలలకు సరఫరా చేయబడిన అన్ని మాడ్యూల్స్ పుస్తకములతో లైబ్రరీ ఏర్పాటు చేయాలి.
- స్కూల్ కాంప్లెక్స్లో “రీడింగ్ రూమ్ / సెల్” నిర్వహించాలి.
- సి.ఆర్.పిల పనితీరు ప్రతి 15 రోజులకొకసారి సమీక్షించి, మినిట్స్లో నమోదు చేయాలి.
- స్కూల్ కాంప్లెక్స్కు మంజూరు చేసిన గ్రాంటును అందరు కాంప్లెక్స్ పరిధిలో ఉపాధ్యాయులందరి ఆమోదంతో ఖర్చు చేయాలి.
- పాఠశాల సందర్శన పత్రాలు, స్కూల్ కాంప్లెక్స్ సమావేశం మినిట్స్ లేదా రిపోర్టు, యం.ఇ.ఓ మరియు డి.పి.ఓకు నెల వారీగా పంపాలి.

మండల స్థాయి మానిటరింగ్

- మండల విద్యాధికారులు, పాఠశాల సముదాయ ప్రధానోపాధ్యాయులు, సహాయ కార్యదర్శులు, క్లస్టర్ రిసోర్సు పర్సన్లు, మండల రిసోర్సు పర్సన్లు, డి.ఆర్.జిలు మండల స్థాయి మానిటరింగ్ గ్రూపులో సభ్యులుగా వ్యవహరించాలి.
- మండల స్థాయి మానిటరింగ్ టీమ్, విద్యా సంవత్సరములో ఆగష్టు, డిసెంబర్, ఫిబ్రవరి మాసాలలో నిర్వహించాలి. వ్యక్తిగతంగా రోజు వారీగా నిర్వహించాలి.
- మండల స్థాయి మానిటరింగ్ సభ్యులలో ఇద్దరిని ఒక టీమ్గా ఏర్పాటు చేయాలి.
- మండల స్థాయి మానిటరింగ్ టీమ్ కనీసం మూడు రోజులపాటు, ప్రతి రోజుకు రెండు పాఠశాలల చొప్పున నిర్వహించాలి.
- మానిటరింగ్ అనంతరం ఏ రోజుకారోజు ఆయా పాఠశాలల ప్రధానోపాధ్యాయులకు, ఉపాధ్యాయులకు కాంప్లెక్స్ స్థాయిలో సమీక్ష సమావేశము నిర్వహించాలి.
- సమీక్ష సమావేశములో మానిటరింగ్లో పరిశీలించిన అంశాలను చర్చించి, లోపాలను సవరించుకునేలా సలహాలు, సూచనలు అందజేయాలి.
- మండల స్థాయిలో ఉన్న డి.ఆర్.పిలు పని చేయుచున్న పాఠశాలలపై ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టాలి. ఆయా పాఠశాలలలో రాజీవ్ విద్యామిషన్ కార్యక్రమాలు పూర్తిగా అమలుపరచేటట్లు చూడాలి. వారితో రెండునెలలోకసారి సమీక్ష సమావేశాలు నిర్వహించాలి.
- మండల మానిటరింగ్ అనంతరం పర్యవేక్షించిన పాఠశాలల్లోని వివిధ అంశాలను పాఠశాలల వారీగా క్రోడీకరించి, జిల్లా కార్యాలయానికి పంపాలి.
- ప్రతి యం.ఆర్.పి, యం.ఇ.ఓ తమ పరిధిలోని రెండు పాఠశాలలను దత్తత తీసుకొని ఆదర్శ పాఠశాలలుగా తీర్చిదిద్దాలి. రాజీవ్ విద్యామిషన్ సూచించిన కార్యక్రమాలన్ని ఆయా పాఠశాలల్లో ఖచ్చితంగా నిర్వహించేలా చూడాలి.

- ప్రతి రోజు పాఠశాల ప్రార్థన సమయానికి యం.ఇ.ఓ, యం.ఆర్.పిలు ఫోన్ ద్వారా ఉపాధ్యాయులు, పిల్లలతో నేరుగా మాట్లాడి వారి హాజరును నమోదు చేయాలి. అలాగే ప్రతి రోజు వారు ప్రత్యక్షంగా పాఠశాలకు ప్రార్థన సమయానికి హాజరు కావాలి.
- పాఠశాలల వారీగా గమనించిన లోపాలను సవరించుటకు మండల విద్యాధికారులు చర్యలు తీసుకోవాలి.
- నెలలో కనీసం ఒకసారి మండలంలోని ప్రతి పాఠశాలను యం.ఆర్.పిలు, యం.ఇ.ఓలు సందర్శించేలా ప్రణాళిక రూపొందించుకోవాలి.
- యం.ఆర్.పిల పనితీరును ప్రతి 15 రోజులకొకసారి యం.ఇ.ఓ సమీక్షించాలి. మినిట్స్ బుక్లో నమోదు చేయాలి.
- పాఠశాల, స్కూల్ కాంప్లెక్స్, యం.ఆర్.సి స్థాయిలలో సూచించిన ప్రగతి సూచికలను అమలుపరచేట్లు చూడాలి. సూచికలను సరిచూసి నిర్ధారించాలి.
- యం.ఇ.ఓలు, యం.ఆర్.పిలు, స్కూల్ కాంప్లెక్స్ సమావేశాలకు, ఎస్.యం.సి సమావేశాలకు హాజరు కావాలి. వాటి పనితీరును పర్యవేక్షణ చేయాలి.

డివిజన్ స్థాయి

- ఉప విద్యాధికారులు తన పరిధిలో ఉన్న కాంప్లెక్స్, యం.ఆర్.సిల పర్యవేక్షణ బాధ్యత చేపట్టాలి. కనీసం నెలకొకసారి యం.ఇ.ఓలు, యం.ఆర్.పిలు సి.ఆర్.పిలు, స్కూల్ కాంప్లెక్స్ హెడ్ మాస్టర్లతో సమావేశం ఏర్పాటు చేసి (మండలాల వారీగా) పిల్లల ప్రగతిని సమీక్షించాలి.
- తమ పరిధిలో ఉన్న 6, 7, 8 తరగతులు గల ఉన్నత పాఠశాలల్లో రాజీవ్ విద్యామిషన్ కార్యక్రమాల అమలు తీరును సమీక్షించాలి.

జిల్లా స్థాయి మానిటరింగ్

- జిల్లా స్థాయి మానిటరింగ్ కు డైట్ ప్రిన్సిపాల్ మరియు ఎ.యం.ఓలు సంయుక్తంగా బాధ్యత వహించాలి.
- జిల్లా రిసోర్స్ పర్సన్లు, ఎంపిక చేయబడిన మండల రిసోర్స్ పర్సన్లు, పాఠశాల సముదాయాల ప్రధానోపాధ్యాయులు, మండల విద్యాధికారులు, జిల్లా విద్యా శిక్షణా సంస్థ ఉపన్యాసకులు, జిల్లా ప్రాజెక్టు కార్యాలయ సెక్టోరల్ అధికారులు జిల్లా స్థాయి మానిటరింగ్ సభ్యులుగా ఉంటారు.
- ఎ.ఎ.యం.ఓ, అసిస్టెంట్ ఎ.యం.ఓలు పాఠశాల పర్యవేక్షణకు డివిజన్ వారిగా లేదా మండలాల వారీగా బాధ్యత తీసుకోవాలి.
- ఎ.యం.ఓ, అసిస్టెంట్ ఎ.యం.ఓలు ఒక్కొక్కరు రెండు పాఠశాలల చొప్పున దత్తత తీసుకొని, రాజీవ్ విద్యా మిషన్ సూచించిన కార్యక్రమాలు అన్ని విధిగా అమలుజరిగేలా చూడాలి.
- జిల్లా మానిటరింగ్ టీం విద్యా సం||లో సెప్టెంబర్, జనవరి మాసాలలో రెండుసార్లు నిర్వహించాలి. మిగతా సమయంలో వ్యక్తిగతంగా ఎ.యం.ఓ, అసిస్టెంట్ ఎ.యం.ఓ, డైట్

ప్రిన్సిపాల్, డైట్ ప్లాన్, జిల్లా ప్రాజెక్టు సెక్టోరల్ అధికారులు విస్తృతంగా పాఠశాలలో, స్కూల్ కాంప్లెక్స్, యం.ఆర్.సిలను సందర్శించాలి.

- ఇద్దరు సభ్యులను ఒక టీంగా ఏర్పాటు చేసి, ఒక్కొక్క టీంకు రెండు మండలాలు కేటాయించాలి. టీం సభ్యులుగా పనిచేసే వారికి సొంత మండలాలు కాకుండా ప్రక్క మండలాలను కేటాయించాలి.
- టీం సభ్యులు ఒక్కొక్క మండలంలో 6 పాఠశాలలను 3 రోజులలో సందర్శించాలి. ప్రతి టీం క క్లస్టర్లో ఉదయం ఒక పాఠశాల, మధ్యాహ్నం మరొక పాఠశాలను ఈ విధంగా రోజుకు రెండు పాఠశాలను సందర్శించాలి. నాలుగవ రోజు ఒక స్కూల్ కాంప్లెక్స్, యం.ఆర్.సిని సందర్శించాలి.
- మండల విద్యాధికారి **Random Sampling Technique** ద్వారా ప్రతి యం.ఆర్.సి క్లస్టర్ నుండి ఒక ప్రాథమిక, ప్రాథమికోన్నత / ఉన్నత పాఠశాలను ఎంపిక చేయాలి.
- జిల్లా మానిటరింగ్ గ్రూపు సభ్యులు విధిగా మానిటరింగ్ ఫార్మాట్తో పాఠశాలలను, స్కూల్ కాంప్లెక్స్, యం.ఆర్.సిలను సందర్శించాలి.
- ఒక మండలంలో మానిటరింగ్ పూర్తయిన తరువాత అంటే 4వ రోజు ఆ మండలంలోని ప్రధానోపాధ్యాయులందరితో సమావేశం ఏర్పాటు చేయాలి. ప్రధానోపాధ్యాయుల సమావేశంలో మానిటరింగ్ సభ్యులు పరిశీలించిన బలాలు, బలహీనతలను వివరించాలి. పరిశీలనలో గుర్తించిన అంతరాలను పూరించడానికి సలహాలు, సూచనలను మినిట్స్ గా రాసి ఆయా మండలాలకు అందజేయాలి.
- అకడమిక్ మానిటరింగ్ అధికారి సంగ్రహ నివేదికను రూపొందించి రాష్ట్ర కార్యాలయానికి పంపించాలి.
- జిల్లా మానిటరింగ్ సభ్యులు పరిశీలించిన అంశాలపై జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి, జిల్లా ప్రాజెక్టు అధికారి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి.
- డైట్ ప్రిన్సిపాల్, అధ్యాపకులు ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క పాఠశాలను దత్తత తీసుకొని, ఆ పాఠశాలల్లో పిల్లల ప్రగతికి కృషి చేయాలి. అన్ని కార్యక్రమాలు సక్రమంగా అమలు జరిగేలా చూడాలి.
- డైట్ తన ల్యాబ్ ఏరియాగా ఒక పాఠశాలను ఎన్నుకొని, దానిని ఆదర్శ పాఠశాలగా తీర్చిదిద్దాలి. ఆ పాఠశాలను డైట్ పరిశోధనలు, ప్రయోగాల కొరకు వినియోగించుకోవాలి.

స్టేట్ అకడమిక్ మానిటరింగ్ అధికారి